

Tämä on rinnakkaistallennettu versio alkuperäisestä
julkaisusta.

Tämä on alkuperäisen julkaisun final draft -versio.

Käytä viitatessasi alkuperäistä julkaisua:

Kontio, J. 2023. Korkeakoulut vastaavat osaajapulaan. Turun Sanomat, Puheenvuoro 19.9.2023.

URL: <https://www.ts.fi/puheenvuorot/6104657>

Kaikki julkaisut Turun AMK:n rinnakkaistallennettujen julkaisujen kokoelmassa Theseuksessa ovat tekijänoikeussäännösten alaisia.

Rinnakkaistallenteisiin liittyvät tiedustelut: julkaisutiedonkeruu@turkuamk.fi

Puheenvuoro

Juha Kontio:

Korkeakoulut vastaavat osaajapulaan

JARI LAURIKKO

Osaamisperusteisuus, aktiivinen oppiminen, opiskelijakeskeisyys ja vahva työelämäkytkös ovat arkipäivää ammattikorkeakouluopinnoissa, kirjoittaja toteaa.

Osaajapulaa on viime aikoina tuotu laajasti esille esimerkiksi Turun kauppakamarin ja Teknologiateollisuuden toimesta. Haasteet työvoiman saatavuudessa ja uusien osaajien löytämisessä vaikeuttavat ja hidastavat talouden kasvua ja kehittymistä.

ALIO

Turussa on kiitettävästi reagoitu saatavuushaasteisiin ja korkeakoulut ovat onnistuneet täydentämään koulutusvastuitaan. Turun ammattikorkeakoulussa koulutusvastuut ovat tavoittelemassamme kokonaisuudessa Opetus- ja kulttuuriministeriön myönnettyä meille Rakennusarkkitehdin koulutusvastuun jo aiemmin myönnetyn Sähkö- ja automaatiotekniikan koulutusvastuun lisäksi.

Näiden koulutusvastuiden jälkeen meillä on käytännössä kaikki alueen kannalta tärkeimmät tekniikan koulutusvastuut.

Samanaikaisesti Turun yliopiston koulutusvastuut ovat laajentuneet ja mahdollistavat ammattikorkeakoulun ja yliopiston laajemman yhteistyön esimerkiksi tuotantotaloudessa, joka jatkossa löytyy molemmista korkeakouluista unohtamatta myöskään Åbo Akademia. Turkulainen tekniikan koulutusvastuukokonaisuus tarjoaakin hyvät eväät vastata alueen teollisuuden osaajatarpeisiin.

Koulutusvastuu tarkoittaa käytännössä lupaa järjestää johonkin tutkintoon johtavaa koulutusta, mutta sellaisenaan se ei kuitenkaan asioita ratkaise vaan korkeakoulujen on keskityttävä kokonaisuudessaan toiminnan kehittämiseen. Käytännössä tämä tarkoittaa erilaisten koulutusmahdollisuuksien laajentamista, pedagogiikan kehittämistä, teollisuusyhteistyön tiivistämistä sekä tutkimus- ja kehitystoiminnan vahvistamista.

Ammattikorkeakoulussa koulutustarjontaa laajennettiin jo 2018 kasvattamalla sisäänottoja merkittävästi. Noiden päätösten tuloksia nautitaan tänä vuonna, kun työmarkkinoille valmistuu ennätysmäärä uusia insinöörejä ja tradenomeja (n. 1200).

Toinen työvoiman saatavuutta vahvistava toimi on vieraskielisten tutkinto-ohjelmien määrän lisäys ja sitä kautta ulkomaalaisen työvoiman kouluttaminen alueen teollisuuden tarpeisiin.

Ammattikorkeakoulussa käynnistyvät tänä syksynä uusina englanninkielisinä ohjelmina tuotantotalouden sekä energia- ja ympäristötekniikan koulutukset jo useamman vuoden pyöriineen tieto- ja viestintätekniikan koulutuksen rinnalle. Konetekniikan englanninkielinen ohjelma käynnistyy puolestaan syksyllä 2024.

Kaikki nämä päätökset vahvistavat alueen teollisuuden mahdollisuuksia uusien osaajien saamiseksi, mutta varsinkin vieraskielisten opiskelijoiden osalta tarvitaan myös teollisuudelta valmiutta vähemmän täydellistä suomea puhuvien opiskelijoiden palkkaamiseen.

Pedagogiikan kehittämistä tapahtuu korkeakouluissa jatkuvasti. Turku on tässäkin suhteessa edelläkävijä, sillä täällä kaikki tekniikan koulutusta tarjoavat korkeakoulut ovat kansainvälisen CDIO verkoston jäseniä.

Verkosto tarjoaa viitekehyksen koulutuksen kehittämiseen laajasti eri katsantokulmia hyödyntäen. Esimerkiksi Turun ammattikorkeakoulussa olemme tuon jatkuvasti kehittyvän viitekehyksen pohjalta tehneet pysyviä muutoksia koulutustemme toteutuksiin.

Osaamisperusteisuus, aktiivinen oppiminen, opiskelijakeskeisyys ja vahva työelämäkytkös ovat arkipäivää ammattikorkeakouluopinnoissa. Yhteistyössä teollisuuden kanssa tehtävät innovaatioprojektit (vuositasolla lähes 100) mahdollistavat kaikkia hyödyntäviä opintokokonaisuuksia.

Keskeisiä elementtejä kaikessa ovat myös oppimisympäristömme, joiden tarkoituksenmukaisuuteen ja tekniseen ajanmukaisuuteen on panostettu. Ja tätä kehitystyötä ei siis tapahdu vain meillä Turun AMK:ssa.

Todellinen ja aktiivinen teollisuusyhteistyö on erittäin tärkeä osa laadukkaan koulutuksen toteuttamista. Yliopisto on onnistunut erinomaisesti sitouttamaan teollisuutta lahjoitusprofessuurien kautta.

Me puolestaan olemme solmineet lukuisia kumppanuussopimuksia ja rakentaneet lukemattomia yhteistyömahdollisuuksia ja toimintamalleja perinteisten opinnäytetyö- ja harjoittelumahdollisuuksien rinnalle. Olisiko teollisuusyhteistyön seuraava askel kehittää kanssamme yhteistä laboratorioinfrastruktuuria, tuoda laitteenne kampukselle opetuksen ja tutkimus- ja kehitystoiminnan käyttöön?

Tutkimus- ja kehitystoiminnan laajentuminen on osoitus korkeakoulujen osaamispääoman vahvistumisesta. TKI-toimintaa tehdään kaikissa korkeakouluissa, mutta ehkä on hyvä muistuttaa ammattikorkeakoulujen roolista hyvinkin soveltavan ja ratkaisukeskeisen TKI:n tekijänä.

Tätä kehittämistyötä tehdään yhdessä teollisuuden kanssa tässä ja nyt oleviin tarpeisiin niin Euroopan unionin kuin Business Finlandin ja monen muun rahoitusinstrumentin tukemana. Esimerkkejä näistä TKI-toiminnassa menossa olevista kehittämisaktiviteeteista ovat muun muassa hulevesiratkaisut, aurinkosähkön tehokkuuskysymykset, autonomisten alusten mahdollisuudet, tekoälyn hyödyntäminen päätöksenteon tukena, rakennetun ympäristön teemat ja metaversen käyttömahdollisuudet henkilöstökoulutuksissa.

TKI-toiminta vaikuttaa vahvasti koulutuksen ja korkeakoulun osaamistason kehittymiseen. Viime kädessä kyse on osaamis pohjan vahvistamisesta ja vahvistumisesta koko alueella.

Tiivistetysti voitaneen todeta, että turkulaiset korkeakoulut ottavat vakavasti alueen elinkeinoelämän elinvoimaisuuden vahvistamisen ja toimivat aktiivisesti yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Korkeakoulut eivät tätä kuitenkaan täysin yksi ratko vaan urheilutermein tiivistettynä: taklataan osaajapula yhteisvoimin!

Kirjoittaja on Turun ammattikorkeakoulun Tekniikka ja liiketoiminta - sektorin koulutusjohtaja ja kansainvälisen CDIO verkoston johtaja.